

Ubezważsnowolnienie- Wzór wniosku z wyjaśnieniem

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

Autor:
Maciej Myszko
adwokat

1 Wstęp

Ubezważnowolnienie może budzić nieprzyjemne skojarzenia. Często słyżymy od naszych klientów, że ubezważnowolnienie to według nich pozbawienie innej osoby jej praw oraz, że nie są zainteresowani pozbawianiem kogoś jego praw. Warto zatem wyjaśnić na czym jest ubezważnowolnienie.

Ubezważnowolnienie nie jest jedynie pozbawieniem innej osoby jej praw. Jest to także forma zadbania o tą osobę. Jeżeli ta osoba z uwagi na swój stan zdrowia nie powinna sama się zajmować swoimi sprawami, ubezważnowolnienie pozwoli na to, żeby ktoś inny jej w tym pomógł.

Ubezważnowolnioną całkowicie może być osoba, która ukończyła lat trzynaście, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.

Ubezważnowolnioną Częściowo może być osoba pełnoletnia, która z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezważnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw.

Gdy zdarzyło się np. z powodu problemów z pamięcią wasz bliski weźmie kredyt, a następnie zapomni o tym lub wypłaci pieniądze w gotówce i zostawi je w tramwaju poprzez jego ubezważnowolnienie byłibyście Państwo w stanie zabezpieczyć ją

przed skutkami takiego działania. Ubezważnowolnienie ma więc na celu pomóc innej osobie w jej sprawach lub zapewnić jej opiekę. Ubezważnowolniona osoba jest pod opieką lub kuratelą innej osoby, który pomaga jej w codziennych czynnościach.

Na wzorze pozwu umieściliśmy znaki takie jak [\[1\]](#) lub [\[5\]](#). Znaki te wskazują numer wyjaśnienia tego elementu wniosku, które znajduje się w drugiej części poradnika. **Jeżeli będziecie Państwo korzystać ze wzoru wniosku w celu napisania własnego pisma, nie umieszczajcie na nim tych znaków.**

W poradniku prezentujemy wniosek o ubezważnowolnienie całkowite. Jednakże może on służyć również jako wzór wniosku o ubezważnowolnienie częściowe. Poradnik składa się z dwóch części. W pierwszej znajduje się przykładowy wzór wniosku. W drugiej objaśniamy wszystkie elementy wniosku. Wyjaśnienie różnicy między ubezważnowolnieniem całkowitym, a częściowym znajdziecie Państwo w części 2 poradnika w punkcie [5](#)

We wzorze wniosku umieściliśmy także przykładowe dane. Podaliśmy dane osobowe stron, świadków, oraz przykładowe żądanie w zakresie ubezważnowolnienia. **Pisząc wniosek uzupełnijcie go Państwo o własne dane. W części wniosku, która jest uzasadnieniem wpiszcie Państwo również swoje dane oraz opiszcie swój stan faktyczny.**

Część 1

Wzór wniosku

Warszawa, dnia 1.09.2019 [1]

Do

Sądu Okręgowego Warszawa Praga,

Wydział Cywilny [2]

Wnioskodawczyni:

Aneta Kowalska

zam. ul. Przykładowa 1 m. 1,

00-000 Warszawa

PESEL: 00000000000 [3]

Uczestnik:

Marian Kowalski

zam. ul. Zobowiązaniowa 1 m. 1

00-000 Warszawa [4]

Wniosek o

ubezwłasnowolnienie całkowite [5]

Wnoszę o:

1. ubezwłasnowolnienie całkowite Mariana Kowalskiego [4] z powodu choroby alzheimera, której objawy powodują, że nie jest w stanie kierować swoim postępowaniem; [5]
2. przeprowadzenie badania Mariana Kowalskiego przez biegłych psychiatrę lub neurologa, a także psychologa celem wykazania faktu, że Marian Kowalski nie jest w stanie kierować swoim postępowaniem, w jego miejscu zamieszkania; [6]

3. przeprowadzenie dowodu z zaświadczenia lekarskiego, lekarza psychiatry na okoliczność ustalenia, iż Marian Kowalski leczy się z powodu choroby Alzheimera i w związku z nią nie jest w stanie kierować swoim postępowaniem oraz nie jest w stanie stawić się do sądu i odbierać korespondencji pocztowej;[\[7\]](#)
4. zwrócenie się przez Sąd do placówki Poradni Zdrowia Psychicznego w miejscowości Przykładowej przy ul. Pierwszej 1, 00-000, celem wykonania kopii dokumentacji medycznej i dołączenia jej do akt sprawy z uwagi na to, iż wnioskodawczyni nie została upoważniona przez uczestnika do wglądu w jego sytuację medyczną i nie jest w stanie sama uzyskać dokumentacji medycznej;[\[8\]](#)
5. zaniechanie doręczania pism do Mariana Kowalskiego z uwagi na to, iż nie jest w stanie odbierać korespondencji sądowej;[\[9\]](#)
6. w przypadku orzeczenia ubezwłasnowolnienia uczestnika, ustanowienie Sylwii Nowak zam. ul. Nijaka 1 m. 1, 00-000 Warszawa opiekunem uczestnika,[\[10\]](#)
7. zabezpieczenie wniosku poprzez ustanowienie doradcy tymczasowego w osobie Sylwii Nowak zam. ul. Nijaka 1 m. 1, 00-000 Warszawa celem ochrony mienia Mariana Kowalskiego.[\[11\]](#)

Uzasadnienie: [\[12\]](#)

Marian Kowalski jest Mężem Anety Kowalskiej. Marian Kowalski jest osobą starszą, obecnie ma 89 lat. Marian Kowalski leczy się z powodu choroby Alzheimera od ok. 10 lat. W tym okresie stale przebywał pod opieką lekarza psychiatry w Poradni Zdrowia Psychicznego w miejscowości Przykładowej. Przebieg jego choroby objawiał się osłabieniem możliwości zapamiętywania. Do zeszłego roku choroba nie stanowiła jednakże znaczącego utrudnienia w życiu Mariana Kowalskiego i jego rodziny. Od ok. roku jego stan zdrowia znacząco się pogorszył. Przestał zapamiętywać

wydarzenia bieżące, pamięta jedynie wydarzenia z poprzedniego okresu życia. W codziennych sprawach traci również orientację. Czasem zapomina gdzie się znajduje, oraz coraz częściej nie rozpoznaje bliskich osób. W zeszłym tygodniu wnioskodawczynie zauważyła w domu umowę na kredyt bankowy. Gdy zapytała męża: W jakim celu wziął kredyt? Odpowiedział, iż nie pamięta o tym żeby zaciągał jakikolwiek kredyt. Na umowie kredytowej znajduje się jednakże jego podpis. Małżonkowie nie odnaleźli również pieniędzy, które zostały pobrane przez Mariana Kowalskiego.

Marian Kowalski przestał również korzystać z konsultacji lekarskich, oraz przestał przyjmować leki. Wskazuje, że źle się po nich czuje. Leki zostały zapisane przez lekarza psychiatrę i miały na celu spowolnienie rozwoju choroby.

Stan zdrowia Mariana Kowalskiego nie pozwala mu na kierowanie własnym postępowaniem. Lekarz Psychiatra w zaświadczeniu wskazuje, że konieczne jest zapewnienie uczestnikowi stałej opieki drugiej osoby. Mariana Kowalski nie jest w stanie podejmować decyzji zarówno w sprawach związanych z jego majątkiem, jak również w sprawach związanych ze zdrowiem. Nieprzyjmowanie przez niego leków może spowodować przyspieszenie rozwoju choroby, co w dalszej konsekwencji będzie powodowało, iż straci on jeszcze bardziej kontakt z rzeczywistością.

Stan zdrowia Mariana Kowalskiego nie pozwala mu na rozpoznanie znaczenia oświadczeń, które składa. Nie jest zatem w stanie odbierać korespondencji adresowanej do niego przez Sąd. Wnioskodawczynie była świadkiem wielokrotnie jak uczestnik odmawiał listonoszowi odbioru korespondencji kierowanej do niego.

Ustanowienie doradcy tymczasowego jest zasadne z uwagi na to, iż zdarzyło się, że Marian Kowalski wziął kredyt, a także zgubił lub być może oddał obcej osobie pieniądze z kredytu. Doradca tymczasowy będzie miał możliwość skontrolowania działań Mariana Kowalskiego i przeciwstawienie się tym, które stanowią zagrożenie dla jego majątku. Jednocześnie

wskazuje, iż doradcą tymczasowym, a w późniejszym czasie opiekunem mogłaby być ustanowiona Sylwia Nowak. Jest to córka Mariana Kowalskiego, która zgodziła się przyjąć obowiązki z tym związane. Jest ona obecnie w związku małżeńskim i jest matką dwojga pełnoletnich dzieci. Ma zatem zarówno możliwości jak i chęci do zostania opiekunem.

.....

Aneta Kowalska [13]

Załączniki:[14]

1. odpis wniosku,
2. odpis aktu małżeństwa Anety Kowalskiej i Mariana Kowalskiego,
3. odpis aktu urodzenia Sylwii Nowak,
4. dowód wpłaty opłaty sądowej w wysokości 100zł.

Część 2 Elementy wniosku

1 Oznaczenie daty i miejscowości.

Wskazanie miejscowości oraz daty nie jest wymagane. Warto jednak umieścić te informacje aby w późniejszym czasie wiedzieć gdzie i kiedy wniosek został przez Państwa napisany. Może to być pomocne np. kiedy w przyszłości Państwa dorosłe dzieci będą chciały wiedzieć w którym roku wniosek został złożony.

2 Sąd właściwy, do którego należy złożyć wniosek.

Wniosek należy złożyć do Sądu. Sprawy o ubezwłasnowonienie rozpoznają Sądy Okręgowe. Sąd do, którego należy złożyć wniosek to Sąd w okręgu, którego zainteresowany w sprawie ma miejsce zamieszkania. Miejscem zamieszkania jest miejsce, w którym stale przebywa i ma zamiar pobytu. Oznacza to, że miejscem zamieszkania będzie miejsce gdzie zainteresowany w sprawie przebywa na stałe i chce tam przebywać. Jeżeli jednak nie ma takiego miejsca, wniosek można złożyć w Sądzie, w którym zainteresowany ma miejsce pobytu. Jeżeli np. przebywa stale w szpitalu z dala od swojego miejsca zamieszkania, to wniosek należy złożyć do Sądu Okręgowego w okręgu, którym jest położony szpital.

Wniosek może być przez Państwa przesłany pocztą lub oddany w biurze podawczym sądu. Przy składaniu pocztą, pamiętajcie Państwo o tym, żeby wysłać wniosek przesyłką rejestrowaną (z potwierdzeniem nadania.) Jeżeli wniosek składacie Państwo osobiście w Biurze Podawczym Sądu pamiętajcie o tym aby mieć dodatkową kopię wniosku, na której pracownik Sądu potwierdzi jego złożenie.

Podstawa prawna:

Art. 544 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Sprawy o ubezwłasnowolnienie należą do właściwości sądów okręgowych, które rozpoznają je w składzie trzech sędziów.

§ 2. W sprawach tych właściwy jest sąd miejsca zamieszkania osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie, a w braku miejsca zamieszkania - sąd miejsca jej pobytu.

3 Wnioskodawca.

Wniosek o ubezwłasnowolnienie może być złożony przez jedną lub więcej osób wymienionych niżej. Może być więc złożony przez:

1. małżonka,
2. krewnych w linii prostej (rodziców, dziadków, pradziadków, dzieci, wnuki, prawnuki),
3. rodzeństwo,
4. przedstawiciela ustawowego (np. w przypadku osoby niepełnoletniej).
5. osobę, której wniosek ma dotyczyć,
6. Prokuratora,
7. Rzecznika Praw Obywatelskich.

W sprawie o ubezwłasnowolnienie występują osoby, które nazywamy wnioskodawcą i zainteresowanymi w sprawie. Łącznie nazywamy ich uczestnikami. Wnioskodawcą nazywamy osobę, która składa wniosek.

Pisząc wniosek o ubezwłasnowolnienie jesteście Państwo zatem wnioskodawcą. Wpisujecie swoje imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer PESEL. Jeżeli wniosek składacie Państwo wspólnie np. jako dziadkowie, wskazujecie dwóch wnioskodawców. W takim przypadku podajecie dane swoje i drugiego z dziadków.

Podstawa prawna:

Art. 545 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Wniosek o ubezwłasnowolnienie może zgłosić:

- 1) małżonek osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie;
- 2) jej krewni w linii prostej oraz rodzeństwo;
- 3) jej przedstawiciel ustawowy.

§ 2. Krewni osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie, nie mogą zgłaszać tego wniosku, jeżeli osoba ta ma przedstawiciela ustawowego.

§ 3. Wniosek o ubezwłasnowolnienie częściowe można zgłosić już na rok przed dojściem do pełnoletności osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie.

Art. 126 kodeksu postępowania cywilnego

§1. Każde pismo procesowe powinno zawierać:

- 1) oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników;
- 11) oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy przedstawicieli ustawowych i pełnomocników stron,
- 2) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go nie mając takiego obowiązku,

4 Uczestnik- zainteresowany w sprawie.

W sprawie występuje uczestnik. Jest nim osoba, którą chcecie Państwo ubezwłasnowolnić. Piszac wniosek należy wskazać dane uczestnika, jego imię, nazwisko i adres zamieszkania.

W sprawie uczestniczy małżonek osoby. Jeżeli nie jest on wnioskodawcą, to należy również wskazać we wniosku jego imię, nazwisko i adres zamieszkania.

W sprawie uczestniczy również prokurator. W postępowaniu ma on zadanie zapewnić ochrony praw i wolności osoby, której wniosek dotyczy. Nie oznacza to, że prokurator będzie z zasady sprzeciwiał się ubezwłasnowolnieniu. Jego obecność ma na celu między innymi sprawdzenie, czy wniosek o ubezwłasnowolnienie nie został złożony w złej wierze.

Podstawa prawna:

Art. 510 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Zainteresowanym w sprawie jest każdy, czyich praw dotyczy wynik postępowania, może on wziąć udział w każdym stanie sprawy aż do zakończenia postępowania w drugiej instancji. Jeżeli weźmie udział, staje się uczestnikiem. Na odmowę dopuszczenia do wzięcia udziału w sprawie przysługuje zażalenie.

§ 2. Jeżeli okaże się, że zainteresowany nie jest uczestnikiem, sąd wezwie go do udziału w sprawie. Przez wezwanie do wzięcia udziału w sprawie wezwany staje się uczestnikiem. W razie potrzeby

wyznaczenia kuratora do zastępowania zainteresowanego, którego miejsce pobytu jest nieznane, jego wyznaczenie następuje z urzędu.

Art. 546 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Uczestnikami postępowania o ubezwłasnowolnienie są z mocy samego prawa prócz wnioskodawcy:

- 1) osoba, której dotyczy wniosek;
- 2) jej przedstawiciel ustawowy;
- 3) małżonek osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie.

§ 2. Postępowanie toczy się z udziałem prokuratora.

§ 3. Organizacje pozarządowe, do których zadań statutowych należy ochrona praw osób niepełnosprawnych, udzielanie pomocy takim osobom lub ochrona praw człowieka, mogą wstąpić do postępowania w każdym jego stadium.

5 Ubezwłasnowolnienie częściowe lub całkowite

Ubezwłasnowolnienie może być częściowe lub całkowite. Celem ubezwłasnowolnienia częściowego jest zapewnienie pomocy takiej osobie w prowadzeniu jej codziennych spraw. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw. Sąd wyznacza kuratora, który zapewnia takiej osobie pomoc.

Celem ubezwłasnowolnienia całkowitego jest zapewnienie pełnej opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną. Osoba która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem. Oznacza to, że taka osoba nie jest w stanie bez pomocy drugiej osoby sama kierować swoim życiem, np. z powodu wieku i naturalnych zmian z tym związanych. Sąd wyznacza opiekuna, który zapewnia takiej osobie opiekę.

Podstawa prawna:

Art. 13 kodeksu cywilnego

§ 1. Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.

§ 2. Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską.

Art. 16 kodeksu cywilnego

§ 1. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw.

§ 2. Dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo ustanawia się kuratelę.

6 Dowód z opinii biegłych psychologa i psychiatry

Sąd zleca przeprowadzenie badania lekarskiego. Jest to badanie przeprowadzane przez lekarzy sądowych. Często zdarza się, że osoba, wobec której złożono wniosek o ubezwłasnowolnienie leczy się od dłuższego czasu, a lekarze sami informują rodzinę, że warto jest przeprowadzić postępowanie o ubezwłasnowolnienie. W takim wypadku wydawałoby się, że nie ma konieczności przeprowadzania dodatkowego badania. Sąd jednak ma obowiązek przeprowadzić takie badanie żeby niezależni lekarze wydali swoją opinię.

Podstawa prawna:

Art. 553 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Osoba, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie, musi być zbadana przez biegłego lekarza psychiatrę lub neurologa, a także psychologa.

§ 2. Opinia biegłego oprócz oceny stanu zdrowia psychicznego lub zaburzeń psychicznych albo rozwoju umysłowego osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie, powinna zawierać umotywowaną ocenę zakresu jej zdolności do samodzielnego kierowania swoim postępowaniem i prowadzenia swoich spraw, uwzględniającą postępowanie i zachowanie się tej osoby.

Art. 235 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Postępowanie dowodowe odbywa się przed sądem orzekającym, chyba że sprzeciwia się temu charakter dowodu albo względ na poważne niedogodności lub niewspółmierność kosztów w stosunku do przedmiotu sporu. W takich wypadkach sąd orzekający zleci przeprowadzenie dowodu jednemu ze swych członków (sędzia wyznaczony) albo innemu sądowi (sąd wezwany).

7 przeprowadzenie dowodu z zaświadczenia lekarskiego

Ubezwłasnowolnienie może nastąpić z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii. Składając wniosek musicie Państwo dołączyć do niego zaświadczenie o istnieniu choroby lub zaświadczenie z poradni przeciwalkoholowej albo poradni leczenia uzależnień. Złożenie zaświadczenia jest konieczne i bez niego nie zostanie przeprowadzone postępowanie. Sąd w wyjątkowych sytuacjach może przeprowadzić postępowanie bez złożenia zaświadczenia. Musicie Państwo jednakże w inny sposób udowodnić, że konieczne jest ubezwłasnowolnienie uczestnika. Jeżeli np. toczy się przed Sądem sprawa o skierowanie uczestnika na przymusowe leczenie, to będzie to powód do wszczęcia postępowania o ubezwłasnowolnienie. W takim przypadku konieczne jest wskazanie w którym sądzie i pod jaką sygnaturą toczy się ta sprawa. Sąd musi bowiem wiedzieć, że są w ogóle podstawy do tego, żeby przeprowadzić postępowanie.

Podstawa prawna:

Art. 552 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Jeżeli według wniosku ubezwłasnowolnienie ma być orzeczone z powodu choroby psychicznej lub niedorozwoju umysłowego, sąd przed zarządzeniem doręczenia wniosku zażąda, w wyznaczonym terminie, przedstawienia świadectwa lekarskiego wydanego przez lekarza psychiatrę o stanie psychicznym osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie, lub opinii psychologa o stopniu niepełnosprawności umysłowej tej osoby. Jeżeli ubezwłasnowolnienie ma nastąpić z powodu pijaństwa, sąd żąda także przedstawienia zaświadczenia poradni przeciwalkoholowej, a jeżeli ubezwłasnowolnienie ma nastąpić z powodu narkomanii - zaświadczenia z poradni leczenia uzależnień.

§ 2. Sąd odrzuca wniosek o ubezwłasnowolnienie, jeżeli treść wniosku lub dołączone do wniosku dokumenty nie uprawniają istnienia choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego lub występowania innego rodzaju zaburzeń psychicznych osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie albo w razie niezłożenia żądanego świadectwa, opinii lub zaświadczenia, chyba że złożenie takich dokumentów nie jest możliwe.

8 Dowody

Składając wniosek, możemy przedstawić inne dowody niż te, które zostały wskazane w poprzednich punktach. Dowody mają za zadanie potwierdzić to, co zostało napisane we wniosku. Ważne jest aby dowody te były wskazane już we wniosku. Sąd może spóźnionych dowodów nie wziąć pod uwagę. Nie można więc czekać z przekazaniem dowodu do sądu. Często można usłyszeć od klientów: „Jak będzie trzeba, to przekaże dowód do Sądu.”, „Jak zaprzeczy, to ja mogę na to przedstawić świadków.” Ten sposób myślenia jest błędny, gdyż Sąd nie będzie czekał na to, czy „będzie trzeba przedstawić dowód”. Wszelkie dowody, należy wskazywać już we wniosku. Możliwe jest dołączenie kolejnych dowodów po złożeniu wniosku, jednak Sąd może pominąć wnioski o przeprowadzenie dowodów. Jeżeli złożymy wnioski o przeprowadzenie dowodu we wniosku o ustalenie kontaktów, to Sąd takich wniosków nie pominie. Składając wniosek o przeprowadzenie dowodu koniecznie trzeba określić co chcemy udowodnić takim dowodem.

8.1 Dowody z dokumentów.

Zgodnie z definicją dokumentem jest każdy nośnik informacji, który umożliwiając zapoznanie się z jego treścią. Będzie więc nim zarówno dokument zapisany np. na papierze jak też dokument elektroniczny. Będzie nim więc zaświadczenie z instytucji, zaświadczenie lekarskie itp.

Dowody z dokumentów należy wskazać we wniosku i dołączyć do niego jako załączniki. Dowody można załączyć do wniosku w kopiach. Wyjątkiem są akta stanu cywilnego (akt urodzenia, akt małżeństwa itp.) Nie

ma bowiem konieczności załączania oryginałów dokumentów. Lepiej jednak zabrać oryginalne dokumenty na rozprawę w Sądzie. Gdyby ktoś miał wątpliwości z nimi związane, będzie można przedstawić dokument oryginalny. Wskazując dokument jako dowód należy napisać w jakim celu go Państwo przedstawicie. Innymi słowy, jaką informację taki dokument ma zawierać.

8.2 Dowody z zeznań świadków.

Można poprosić sąd o wezwanie świadków na posiedzenie. Należy jednak określić, jaki fakt miałby taki świadek potwierdzić. Powołując świadka należy wskazać jego imię, nazwisko oraz adres do korespondencji, a także okoliczność na jaką świadek ma zeznawać. Świadców warto powoływać w sprawie w jedynie przypadku gdy mają wiedzę potrzebną do wyjaśnienia sprawy. Warto również aby sami zaobserwowali fakty, na okoliczność których mają zeznawać. Nie jest bowiem dobrym świadkiem osoba, która przyjdzie i powie, że o sprawie wszystko wie, bo wszystko powiedziała mu np. matka powoda.

Przykład: Wnoszę o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka Jana Kowalskiego zamieszkałego przy ul. Przykładowej 1 m.1, 00-000 Warszawa, na okoliczność tego, że świadek wielokrotnie spotykał uczestnika poza jego miejscem zamieszkania i w tym czasie uczestnik nie był świadomy w jakim miejscu się znajduje.

9 Zaniechanie doręczania pism sądowych.

Jeżeli uczestnik nie ma możliwości odbierania pism sądowych, możecie Państwo już we wniosku złożyć wniosek o nie przesyłanie korespondencji uczestnikowi i wzywania go do sądu. Jeżeli z zaświadczenia lekarskiego złożonego do wniosku będzie wynikało, że nie jest on w stanie odbierać korespondencji lub nie jest w stanie przyjść do sądu, to sąd nie będzie przysyłał takiej korespondencji i nie będzie wzywał go do sądu.

Pozwoli to na szybsze rozpoznanie sprawy. W takim wypadku Sąd ustanowi kuratora, który będzie w sprawie występował zamiast uczestnika.

Podstawa prawna:

Art. 556 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Sąd może zaniechać doręczenia pism sądowych, wezwania lub wysłuchania osoby, której dotyczy wnioski o ubezwłasnowolnienie, jeżeli uzna to za niecelowe ze względu na stan zdrowia tej osoby, określony w opiniach biegłego lekarza psychiatry lub neurologa oraz psychologa wydanych po przeprowadzeniu badania. Nie dotyczy to wysłuchania, o którym mowa w art. 547. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

§ 2. W wypadkach wskazanych w § 1 sąd orzekający, w celu ochrony w toku postępowania praw osoby, której dotyczy wnioski o ubezwłasnowolnienie, ustanowi kuratora, chyba że ma ona przedstawiciela ustawowego, który nie jest wnioskodawcą. Przepisy art. 548 § 3 i 4 stosuje się odpowiednio. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

10 Opiekun lub kurator

Po przeprowadzeniu sprawy o ubezwłasnowolnienie Sąd Okręgowy przesyła sprawę do Sądu Rejonowego gdzie sąd wyznacza osobę opiekuna lub kuratora. Zarówno kuratorem lub opiekunem może zostać osoba najbliższa lub osoba z rodziny. Jeżeli jednak żaden członek rodziny nie wyrazi na to zgody Sąd wyznaczy opiekuna lub kuratora niespokrewnionego. Jeżeli jesteście Państwo zainteresowani pełnieniem roli opiekuna lub możecie wskazać taką osobę można umieścić o tym informację we wniosku o ubezwłasnowolnienie.

11 Ustanowienie doradcy tymczasowego.

Sprawa o ubezwłasnowolnienie może odbyć się wiele miesięcy od złożenia wniosku. W tym czasie uczestnik nadal samodzielnie decyduje o sobie i o swoim majątku. Może się więc zdarzyć, że dalej będzie podejmował decyzje, które będą dla niego niekorzystne. Aby zabezpieczyć uczestnika i jego majątek można złożyć wnioski o ustanowienie doradcy tymczasowego.

Będzie to osoba, która będzie mogła skontrolować działania uczestnika już w trakcie trwania postępowania. Będzie również potrzebna jej zgoda na zaciąganie przez uczestnika zobowiązań takich jak np. wzięcie kredytu, a także innych rozporządzeń np. sprzedaży mieszkania. W przypadku ustanowienia doradcy tymczasowego możliwe będzie już w trakcie postępowania zabezpieczenie uczestnika.

Doradca tymczasowy może zażądać wynagrodzenia za wykonywanie swojego zadania. Wynagrodzenie jest wypłacane z majątku uczestnika. Jeżeli w majątku nie ma środków na wypłatę wynagrodzenia, to wynagrodzenie wypłaca osobą, która żądała ustanowienia doradcy tymczasowego.

Podstawa prawna:

Art. 548 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Jeżeli wniosek o ubezwłasnowolnienie dotyczy osoby pełnoletniej, sąd może na wniosek uczestnika postępowania lub z urzędu, przy wszczęciu lub w toku postępowania, ustanowić dla niej doradcę tymczasowego, gdy uzna to za konieczne dla ochrony jej osoby lub mienia.

§ 2. Przed ustanowieniem doradcy tymczasowego należy wysłuchać osobę, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie.

§ 3. Doradcą tymczasowym należy ustanowić przede wszystkim małżonka, krewnego lub inną osobę bliską, jeżeli nie stoi temu na przeszkodzie wzgląd na dobro osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie.

§ 4. Sąd może zwrócić się do organizacji pozarządowej wymienionej w art. 546 § 3 o wskazanie osoby, która mogłaby być ustanowiona doradcą tymczasowym.

§ 5. Postanowienie o ustanowieniu doradcy tymczasowego staje się skuteczne z chwilą doręczenia go osobie, której dotyczy wniosek. W wypadkach określonych w art. 556 postanowienie staje się skuteczne z chwilą wydania.

Art. 549 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Osoba, dla której ustanowiono doradcę tymczasowego, ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych na równi z osobą ubezwłasnowolnioną częściowo.

§ 2. Do doradcy tymczasowego stosuje się przepisy o kuratorze osoby częściowo ubezwłasnowolnionej.

Art. 17 kodeksu cywilnego

Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego.

12 Uzasadnienie.

Uzasadnienie jest częścią wniosku, w której należy odpowiedzieć na pytanie dlaczego żądamy ubezwłasnowolnienia. Należy napisać jaki wpływ ma choroba, niedorozwój umysłowy lub inne zaburzenia psychiczne na uczestnika. Jeżeli uczestnik w związku ze swoim stanem nieprawidłowo zarządza majątkiem, to dobrze jest również napisać przykłady takiego zachowania uczestnika. W przypadku gdy choroba uczestnika nie pozwala mu na samodzielną egzystencję, wymaga pomocy innych lub stałej opieki to opiszcie Państwo ten fakt. Jeżeli uczestnik leczy się, należy wskazać od kiedy i jaki skutek ma leczenie. Jeżeli uczestnik nie stosuje się do zaleceń lekarzy, również ten fakt należy opisać. Jeżeli uczestnik otrzymuje pomoc, to również informacja o tym powinna znaleźć się w uzasadnieniu. Przy czym należy wpisać pomoc każdego rodzaju, zarówno finansową, jak i np. pomoc innych osób w codziennych czynnościach. Jeżeli znacie Państwo sytuację rodzinną, zawodową lub majątkową uczestnika to umieśćcie te informacje w uzasadnieniu.

Jeżeli złożyliście Państwo wniosek o ustanowienie doradcy tymczasowego, to również warto wskazać, dlaczego już w tej chwili oczekujecie Państwo na udzielenie takiej pomocy uczestnikowi. Trzeba uprawdopodobnić fakty, które wskazują, że pozostawienie uczestnika w czasie postępowania bez tej pomocy spowoduje pogorszenie się stanu jego zdrowia lub majątku.

13 Podpis.

Każde pismo składane w sądzie musi być podpisane. Informacja ta pokazuje sądowi, że rzeczywiście składamy oświadczenia, które są w tym

piśmie. Gdy brakuje podpisu na piśmie w najlepszym przypadku Sąd wezwie nas do uzupełnienia pisma o jego podpisanie. Niestety przedłuży to postępowanie, bo Sąd musi wysłać do nas wezwanie przesyłką poleconą. Zanim odbierzemy list z poczty i wykonamy to, czego żąda od nas sąd mija dużo czasu, podczas którego sprawa się nie toczy.

14 Załączniki.

Do każdego pisma procesowego, w tym także pozwu należy złożyć załączniki. Załącznikiem będzie między innymi:

1. odpis wniosku dla uczestnika, prokuratora i małżonka.

Do sądu pisma składa się w takiej ilości egzemplarzy aby mógł się z nim zapoznać Sąd oraz uczestnik prokurator i małżonek uczestnika. Jeśli w sprawie uczestniczy więcej osób, dla każdego z nich należy załączyć odpis pisma i załączników. Można tę regułę zapamiętać w taki sposób, że składając pismo oddajemy jeden z jego egzemplarzy sędziemu, tak aby mógł przeczytać, a kolejne egzemplarze uczestnikowi lub uczestnikom i prokuratorowi,

2. załączniki w postaci dokumentów.

Do wniosku dołączamy dowody w postaci np. zaświadczeń od lekarza. Należy złożyć oryginalny dokument i jego kopie. Dokument skopiujcie Państwo w takiej samej ilości egzemplarzy w jakiej składacie pisma. Jeżeli składacie 3 odpisy pozwu, to również złożcie 3 odpisy załączników,

3. akt urodzenia lub akt małżeństwa.

Należy wykazać przed sądem kim dla uczestnika jest wnioskodawca. Jeżeli będziecie Państwo małżonkiem uczestnika to należy załączyć akt małżeństwa. Jeżeli jesteście dzieckiem uczestnika załączacie Państwo swój akt urodzenia. Jeżeli uczestnik jest waszym dzieckiem to należy załączyć akt urodzenia uczestnika. Jeżeli uczestnikiem jest Państwa brat lub siostra to należy złożyć swój akt urodzenia i akt

urodzenia brata lub siostry. Akta stanu cywilnego załączacie Państwo w jednym oryginalnym egzemplarzu aktu i w odpowiedniej ilości kopii dla pozostałych uczestników i prokuratora.

15 Koszty procesu.

Składając wniosek o ubezwłasnowolnienie należy go opłacić. Koszty opłaty sądowej wynoszą 100zł. Opłatę można wnieść w kasie sądu. Wystarczy przyjść do sądu w godzinach jego pracy i w kasie dokonać opłaty. W takim przypadku zostanie Państwu wydany dowód dokonania opłaty. Opłatę można również dokonać przekazem pocztowym lub przelewem bankowym. W takim przypadkach potwierdzenie dokonania opłaty należy dołączyć do wniosku. W sprawie będziecie Państwo ponosić również koszty biegłych psychiatry i psychologa lub neurologa. Jednakże te koszty zapłacicie Państwo dopiero po wezwaniu przez Sąd. Sąd również wskaże ich wysokość.

Spis treści

1 Wstęp.....	3
Część 1, Wzór wniosku.....	5
Część 2, Elementy wniosku.....	9
1 Oznaczenie daty i miejscowości.....	9
2 Sąd właściwy, do którego należy złożyć wniosek.....	9
3 Wnioskodawca.....	10
4 Uczestnik- zainteresowany w sprawie.....	11
5 Ubezpieczeniowanie częściowe lub całkowite.....	12
6 Dowód z opinii biegłych psychologa i psychiatry.....	13
7 przeprowadzenie dowodu z zaświadczenia lekarskiego.....	14
8 Dowody.....	15
8.1 Dowody z dokumentów.....	15
8.2 Dowody z zeznań świadków.....	16
9 Zaniechanie doręczania pism sądowych.....	16
10 Opiekun lub kurator.....	17
11 Ustanowienie doradcy tymczasowego.....	17
12 Uzasadnienie.....	19
13 Podpis.....	19
14 Załączniki.....	20
15 Koszty procesu.....	21